

afsløret som korrupte og værende i ledtog med organiserede kriminelle, så har alt dette medvirket til, at der i Tyrkiet findes kræfter, der søger væk fra samarbejdet med Europa og dets institutioner.

Det turde være indlysende, at der er behov for en økonomisk og social udvikling, der kommer den fattigste del af befolkningen til gode, for ellers ville der være god grobund for militante fundamentalistiske bevægelser, sådan som vi har set det i flere af Tyrkiets nabolande.

Dette kan være baggrunden for USA's tilkendegivelse af, at man ønsker Tyrkiet tilknyttet de europæiske samarbejdsinstitutioner, inklusive EU. Men lige så indlysende er det, at noget sådant ikke kan ske uden en fredelig løsning af kurderspørgsmålet og ikke uden en markant forbedring af menneskerettighedssituationen.

I de senere år har vi desværre måttet erkende, at menneskerettighedssituationen i Tyrkiet udvikler sig i den helt forkerte retning. Der rapporteres til stadighed og stedse oftere om anholdelser, domfældelser og fængslinger af opinionsdannende journalister, forfattere og intellektuelle, og vi har oplevet, at medlemmer af parlamentet har fået hævet deres immunitet og er blevet retsforfulgt og idømt lange fængselsstraffe, op til 15 år. Vi husker Laila Zana som én af de fire, der fortsat sidder i fængsel for at afsone 15 år.

Beretningerne om tortur under afhøringer på politistationer er vedholdende, og der berettes også om ydmygelser og tortur i fængsler.

Dagligdagen i Tyrkiet uden for turistområderne minder desværre mere og mere om en undtagelsestilstand. Vi har oplevet, at læger, der praktiserer på rehabiliteringscentre for torturofre, bliver retsforfulgt. I Danmark har det gjort et særligt indtryk på os, da disse centre er drevet med finansiel støtte og vejledning herfra.

Kemal Koc-sagen og det mærkværdige indrejseforbud i Tyrkiet udstedt mod fem navngivne personer, heraf to medlemmer af dette Ting, har selv sagt skærpet opmærksomheden i Danmark omkring den fortvivlede menneskerettighedssituation i Tyrkiet.

I Socialdemokratiet er vi forfærdede over udviklingen i Tyrkiet, og vi ønsker, at regeringen og vore parlamentariske repræsentanter i FN, EU, NATO, OSCE og Europarådet går i den tættest muligt dialog med Tyrkiet, og vi ønsker, at der bliver lagt pres på landet, således at det lovgivningsmæssigt og adfærdsmæssigt lever op til de europæiske retsstatsprincipper.

Her er vi helt på linje med de europæiske socialdemokrater, eksempelvis socialistgruppen i Europa-Parlamentet, der finder, at al tilnærmelse mellem EU og nye medlemslande skal bindes op på krav om overholdelse af menneskerettigheder. Det er et synspunkt, der vinder frem i diskussionen om udvidelsen af EU.

I Socialdemokratiet har vi også den holdning, at Tyrkiet skal og bør medvirke til en konstruktiv løsning af Cypernspørgsmålet, også selv om øen skulle opnå fuldt medlemskab af EU inden for overskuelig fremtid.

Jeg skal til slut på vegne af følgende partier: Det Konservative Folkeparti, Venstre, Centrum-Demokraterne, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget bekræfter den danske regerings politik over for Tyrkiet, der bygger på samarbejde og tilknytning til Europa gennem NATO, Europarådet, OSCE og EU.

Folketinget

- udtrykker dyb bekymring over menneskerettighedssituationen i Tyrkiet og vender sig mod den tyrkiske regerings forsøg på at løse det kurdiske spørgsmål overvejende ved anvendelse af militære midler,
- opfordrer regeringen til gennem en fortsat dialog, bilateralt og i international sammenhæng at arbejde for, at Tyrkiet sikrer respekten for menneskerettighederne og søger en fredelig løsning på det kurdiske spørgsmål,
- slår fast, at Tyrkiet fortsat bør fastholdes som partner i det europæisk-atlantiske samarbejde og på de internationale forpligtelser, der følger heraf.

Herefter går Tinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 52).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (Se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt starte med at kvittere den socialdemokratiske ordfører for, synes jeg, en ualmindelig forstandig tale. Jeg fik ikke helt sammenhængen mellem talen og så den dagsorden, som blev